

08.11.2023

KOKOUSAIKA 08.11.2023 klo 12:00 - 13.42

KOKOUSPAIKKA

Hotelli Sodankylä, kokoushuone, Unarintie 15 Sodankylä

OSALLISTUJAT
Päätöksentekijät

Markku Kankaanranta	puheenjohtaja
Jouni Halonen	varapuheenjohtaja
Birgitta Eira	jäsen
Manu Friman	jäsen
Markku Mäkitalo	jäsen
Johanna Sirviö	jäsen
Reetta-Mari Tammela	jäsen
Jani Kiemunki	varajäsen

Poissa: Niina Mattila jäsen

Muut osallistujat

Osmo Aikio, toimitusjohtaja, esittelijä
Sari Muikku, hallintopäällikkö, kokouksen sihteeri

ALLEKIRJOITUKSET Puheenjohtaja Sihteeri

	
Markku Kankaanranta	Sari Muikku

KÄSITELLYT ASIAT §:t 97-105

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Aika ja paikka

Sodankylässä 8.11.2023

Sodankylässä 8.11.2023

ALLEKIRJOITUKSET Reetta-Mari Tammela

Manu Friman

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Yleinen tietoverkko osoitteessa:

<https://lapeco.fi/toimintamme/esityslistat-ja-poytakirjat>

10.11.2023 klo 9.00 – 15.30

Todistaa

Sari Muikku
hallintopäällikkö

08.11.2023

Käsiteltävät asiat

97 § Kokouksen järjestäytyminen	1
98 § Ajankohtaiskatsaus	2
99 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022 -pohjalta tehdyt toimenpiteet	3
- Liite §99; Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022	6
100 § Talousarvio vuodelle 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2024-2026	9
- Liite §100; TA 2024 ja TS 2024-2026 Tekstiosa	10
- Liite §100; TA 2024 ja TS 2024-2026 Tuloslaskelmaosa	19
- Liite §100; Rahoituslaskelmaosa	20
- Liite §100; TA 2024 ja TS 2024-2026 Investointiosa	21
101 § Viranhaltijapäätökset	22
102 § Muut asiat	23
103 § Pöytäkirjan nähtävänä pitäminen	24
104 § Seuraava kokous	25
105 § Kokouksen päättäminen	26
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	27

08.11.2023

---

97 § Kokouksen järjestäytyminen

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12.00.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Todettiin.

Kokouksen pöytäkirjantarkastajien valinta

Hallitus on päättänyt pöytäkirjantarkastajien valitsemisesta aakkosjärjestyksessä kokouksittain.

Tarkastusvuorossa ovat Reetta-Mari Tammela ja Birgitta Eira.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Reetta-Mari Tammela ja Manu Friman.

---

98 § Ajankohtaiskatsaus

Merkittiin tiedoksi toimitusjohtajan esittämä ajankohtaiskatsaus:
-Sallan ecoASEMA on valmistunut ja vastaanottotarkastus on ollut 31.10.2023. Avajaiset pidetään 29.11.2023 ja kutsut on lähetetty.

08.11.2023

99 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022 -pohjalta tehdyt toimenpiteet

Lapecon jäteneuvonta on brändätty valtakunnallisen Suomen kiertovoima ry:n tuottaman brändäyksen mukaisesti. Neuvontaa markkinoidaan ja siitä viestitään Kierrätysvalmennus -nimellä.

Neuvontaa on tuotettu asiakaspalvelussa puhelimitse ja sähköpostitse sekä asiakkaiden asioidessa Lapecon toimistoilla. Erilaisia neuvontatilaisuuksia on pidetty henkilöstön toimesta ja ostopalveluna yhteensä 40 kappaletta (tilanne 13.10.2023). Sovittuja neuvontatilaisuuksia on tulossa vielä useita vuodelle 2023. Vastaavia tilaisuuksia oli vuonna 2022 yhteensä 29 kappaletta ja vuonna 2021 yhteensä 14.

Vuonna 2023 toteutuneiden erilaisten neuvontatilaisuuksien määrä on toimialueen väkilukuun ja etäisyyksiltään pitkään alueeseen nähden hyvä. Kompostointitietoa jaettiin laajalti vuonna 2022. Kompostointitietoutta jaetaan jatkossakin kaikissa sopivissa yhteyksissä.

Neuvonnan ja viestinnän toimista on kerrottu tarkemmin vuoden 2022 tilinpäätöksessä sekä tulevassa vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Lapecon toiminta-alueella tehtiin kesällä 2023 aluekeräysastioiden valvontaa valvontakameroiden perusteella. Valvonnassa tarkastettiin aluekeräysastioiden käyttöoikeuksia sekä mahdollista muuta väärinkäyttöä, kuten jätejakeiden jättämistä astioiden ulkopuolelle tai useamman jätessäkkien erien, sekä suurten jäte-esineiden tuomista aluekeräysastiaan.

Valvontaa toteutettiin kaikissa aluekeräyspisteissä, joissa sijaitsee valvontakamera:

Karesuvanto, Kilpisjärvi, Suomu, Isokylä, Vuostimo, Saariselkä, Sodankylä, Kaamanen, Muonio ja Ivalo. Valvontaa tehtiin Karesuvannon ja Kilpisjärven kohdalla noin viikon otannoilla, ja muilla pisteillä pistokoemuotoisesti. Valvonnan aikaväli kaikkienensa oli 17.5-19.7.2023.

Osoitetiedot pyydettiin Trafilta kamerasta nähdyn ajoneuvon rekisterinumeron perusteella. Arviolta noin 140 ajoneuvon tietoja verrattiin Lapecon asiakasrekisteriin (poisluettu esim. tuntemattomat osoitteet, Ruotsin osoitteet, leasing-autot, luovutusilmoitetut ajoneuvot yms.)

Valvonnan tuloksena lähetettävien huomautuskirjeiden määrä on 57 kpl. Näistä 9 kpl on aluekeräysmaksua maksavia asiakkaita, jotka esim. jättivät jätteitä astioiden ulkopuolelle tai olivat tuoneet suuria jäte-eriä kerralla. Loput ovat huomautuksia

08.11.2023

aluekeräysastioiden luvattomasta käytöstä. Huomautuskirjeitä on postitettu syksyn aikana asteittain.

Valvonnan tuloksena on myös löytynyt kiinteistöjä, jotka eivät olleet liittyneet jätehuoltoon. Samoin valvonnan ohella on tarkistettu kiinteistöjen asukasmääriä ja vakituista asuinkäyttöä, ja perusmaksuja on korjattu näiden mukaisesti. Lisäksi muutamien kameroiden positioita on korjattu valvonnan jälkeen paremmiksi.

Huomautuskirjeen saajia on ottanut asiakaspalveluumme jonkin verran yhteyttä. Osassa yhteydenotoista on käynyt ilmi asiakkaan oikeus aluekeräysastian käytölle, esim. jätteet on tuotu ak-maksua maksaneen sukulaisen kiinteistöltä. Osa kirjeen saajista taasen on pahoitellut ak-astian käyttöä, ja iso osa ei ole ollut tietoinen siitä, ettei ak-astioita saa käyttää ilman aluekeräysmaksun maksamista.

Arviokertomuksen mukaan tulevissa talousarvioissa tulisi jatkaa huomion kiinnittämistä edelleen tavoitteiden mitattavuuteen. Se mahdollistaa toiminnan ja tavoitteiden paremman arvioinnin toimintakertomuksessa. Toiminnallinen tavoite voi olla kierrätysasteen nosto mahdollisimman lähelle valtion asettamaa tavoitetta (50 %), materiaalina tai muuten kuin jätteenpoltossa energiana hyödynnetty osuus kokonaisjättemäärästä on 40 %.

Talousarviossa on Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2024—2025 sanottu seuraavasti:

Erilliskeräyksen järjestäminen jätehuoltomääräysten mukaisesti tulee vähentämään energiahyötykäyttöön toimitettavan jätteen määrää ja lisäämään materiaalihyötykäyttöön toimitettavan jätteen määrää. Talousarviossa on myös taulukko, missä esitetään tavoitteet jätteiden hyötykäyttöasteen nostamiseksi. Alueen erityisolosuhteet vaikuttavat siihen, että ympäristö- ja taloudelliset näkökohdat huomioiden valtakunnallisiin tavoitteisiin ei päästä. Lapeco etsii kuitenkin aktiivisesti ratkaisuja eri jätelajikkeiden hyödyntämiseksi alueella. Hallitus teki 21.9 päätöksen olla mukana **Hajautettu biokaasuntuotannon ekosysteemi Pohjois-Lapissa** hankkeessa.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota melko vanhaan hallintosäätöön ja siihen liittyviin mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen. Hallintosäännön uudistyö on aloitettu ja se tuodaan keväällä 2024 yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi.

08.11.2023

Ehdotus:

Hallitus päättää:

1. merkitä tiedokseen arviointikertomuksen
2. saattaa arviointikertomuksen pohjalta tehdyt toimenpiteet yhtymäkokoukselle tiedoksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

1 Tarkastuslautakunta

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat säännökset ovat kuntalain 64 §:n mukaan soveltuvin osin voimassa kuntayhtymässä. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastussäännön mukaan lautakunta antaa yhtymäkokoukselle kaksi (2) viikkoa ennen tarkastuskertomuksen yhtymäkokouskäsitteilyä arvionsa yhtymäkokouksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisesta edellisellä vuonna.

Tarkastuslautakunnassa on neljä jäsentä ja heillä varajäsenet. Jäsenet ovat puheenjohtaja Jouko Viitamäki (varajäsen Marja-Liisa Kelloniemi), Mika Onkamo, varapuheenjohtaja (varajäsen Sari Norrgård), Ulla Kangosjärvi (varajäsen Olli Aatsinki) ja Taru Mäkitalo (varajäsen Petri Sinikumpu).

2 Hallinto ja johtaminen

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän tilivelvollisia ovat johtosäännön mukaan hallitus ja toimitusjohtaja. Lapin Jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokous on valinnut hallituksen.

Tarkastuslautakunta on arvioinut tilivelvollisten toiminnan tarkoituksenmukaisuutta. Laillisuusvalvonnan osalta lautakunta on kuullut tilintarkastajaa. Tarkastuslautakunta on seurannut ja arvioinut hallituksen toimintaa lähinnä perehtymällä hallituksen esityslistoihin, niiden liitteisiin ja pöytäkirjoihin sekä kuullut toimitusjohtajaa ja hallintopäällikköä määrittelemissään arviointisuunnitelman kohdekysymyksissä.

Tilintarkastaja kiinnitti huomiota melko vanhaan hallintosääntöön ja siihen liittyviin mm. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen. Ohjeet yleensä antavat perusteet ja mallin, miten ohjeen mukaiset toimet tulee suorittaa. Oleellista toimintakertomuksessa on aina, miten ja mitä on havaittu sekä mihin korjaaviin toimiin tulee ryhtyä. Tarkastuslautakunta katsoo, että Lapin Jätehuolto kuntayhtymän tilivelvollisten toiminta on perustunut sen toimintaa ohjaaviin säädöksiin ja päätöksiin sekä että tilivelvollisten toiminnalliset ratkaisut ovat olleet asianmukaisia.

3 Tilintarkastus

Yhtymäkokous on valinnut 17.6.2021 kokouksessaan vuosille 2021–2024 vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT, KHT Marko Paasojaaran Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:ltä. Tilintarkastuskertomus on annettu 9.5.2023.

4 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Lapin Jätehuolto kuntayhtymällä oli seitsemästoista toimintavuosi 2022. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan Lapin Jätehuolto kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu.

Tilikauden tulos vuodelta 2022 on 528 066 euroa ylijäämäinen. Tilikauden tuloslaskelmaan tuloutetaan aikaisemmin tehdyistä varauksista 1 115 497 euroa varauksen muutoksena. Tilikauden ylijäämä on 1 643 563 euroa, joten talouden tasapainottamisvaatimus täyttyy.

Tulevissa talousarvioissa tavoitteiden asetteluissa tulisi jatkaa huomion kiinnittämistä edelleen tavoitteiden mitattavuuteen. Se mahdollistaa toiminnan tavoitteiden paremman arvioinnin toimintakertomuksessa.

Toiminnallinen tavoite voi olla kierrätysasteen nosto mahdollisimman lähelle valtion asettamaa tavoitetta (50 %), materiaalina tai muuten kuin jätteenpoltossa energiana hyödynnetty osuus kokonaisjättemäärästä on 40 %.

Toiminnan vakiintuessa tehokkuus on vakiintunut, mikä on myös auttanut taloudellisen tavoitteen toteutumisessa energian hinnan ja kuljetuskustannuksien noususta huolimatta. Omavaraisuusaste on noussut 4 % ollen vuonna 2022 84,62 %. Maksuvalmius on parantunut ollen 92 pv.

Asiakaskuntaa on saatu laajennettua.

5 Muita havaintoja

Strategia-asiakirjan mukaisesti tulisi nostaa jätteen hyötykäyttöä opastamalla kompostointiin ja lisäämällä kierrätysmahdollisuuksia. Neuvontaa tulisi lisätä koululuokille koko kuntayhtymän toiminta-alueella sekä kuntien laitosten toimintaan.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kameravalvontaa on tehostettu ja voidaan yhä tehostaa myös henkilöstön tehokkaammalla käytöllä palvelun heikentymättä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osuutta tulee operatiivisessa toiminnassa nostaa. Valvonta tulee dokumentoida ja hallituksen käydä läpi sisäisen valvonnan dokumentit sekä ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Arviointikertomus laadittiin ja hyväksyttiin 9.5.2023 kokouksessa.

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä tarkastuslautakunta

Jouko Viitamäki, pj.

Taru Mäkitalo

Olli Aatsinki

---

100 § Talousarvio vuodelle 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2024-2026

Liitteenä on talousarvio vuodelle 2024 ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026. Talousarvio on sitova tulojen ja menojen erotuksen eli neton osalta.

Talousarvio 2024 ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026 sisältää investointiosan vuosille 2024–2028.

Esitys:

Hallitus esittää yhtymäkokoukselle, että se hyväksyy Lapin Jätehuolto kuntayhtymän talousarvion 2024 sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2024–2026 sisältäen investointiosan vuosille 2024-2028. Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liite

Talousarvio 2024 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2024–2026

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä Talousarvio 2024 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2024-2026

Hallitus 8.11.2023; § 100
Yhtymäkokous 22.11.2023; §

Sisällysluettelo	
JOHDANTO.....	3
YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	3
Yleinen taloudellinen kehitys	3
Toimintaympäristön muutokset.....	3
KÄYTTÖTALOUSOSA	4
Vuosikate.....	4
Tilikauden tulos	4
ecoASEMAT	4
Jätekuljetukset	4
Jätteen käsittely	4
Seuranta	5
Laskutus ja asiakaspalvelu.....	5
Tiedotus ja neuvonta.....	5
Hankkeet	6
INVESTOINTIOSA	6
RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA.....	6
Jättemaksut	6
Perusmaksu	6
Aluekeräysmaksu.....	7
Jäteastioiden tyhjennysmaksut.....	7
ecoASEMIEN vastaanottomaksut.....	7
Toiminnan rahoitus	7
Lainakanta	8
HENKILÖSTÖOHJELMA	8
Henkilöstö vuonna 2023.....	8
Henkilöstö vuonna 2024.....	8
Henkilöstö vuonna 2025–2026.....	9
TAVOITTEET VUOSILLE 2024—2026.....	9
Toiminnalliset tavoitteet 2024	9
Taloudelliset tavoitteet 2024	9
Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2024—2026.....	9

JOHDANTO

Yhtymäkokouksen on hallituksen esityksestä hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarviossa otetaan huomioon kuntayhtymän talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokous hyväksyy myös taloussuunnitelman kolmeksi vuodeksi.

Vuoden 2024 talousarviossa ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmassa otetaan huomioon uudistetun jätelainsäädännön muutosten vaatimukset.

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön syyskuun 2023 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Bruttokansantuote pysyy vuonna 2023 vuoden 2022 tasolla. Korkojen ja hintojen nousun vaikutus talouteen on edelleen negatiivinen.

Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän niin Suomessa kuin maailmantaloudessa vuonna 2024, kun korkojen nousu pysähtyy, hintojen nousu hidastuu alle palkankorotusten, ja kotitalouksien ostovoima kääntyy kasvuun. Vuonna 2024 bruttokansantuote kasvaa 1,2 prosenttia ja vuonna 2025 1,8 prosenttia.

Inflaatio hidastuu 2,2 prosenttiin vuonna 2024 ja painuu 1,7 prosenttiin vuonna 2025.

Vuonna 2024 kuluttajahintaindeksin arvioidaan nousevan vuositasolla 2,2 prosenttia ja vuonna 2025 1,7 prosenttia.

Nimellisansioiden arvioidaan nousevan vuonna 2024 runsaat 3,5 prosenttia. Ansiotasoindeksin ennakoidaan kasvavan vuonna 2023 4,3 prosenttia sekä vuonna 2024 3,5 prosenttia ja vuonna 2025 3,3 prosenttia.

Työllisyyden kasvu on taittunut kesällä 2023 ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo vuonna 2024. Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,3 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7 prosenttiin.

Vaikka koko Lapin väestö on vähentynyt parilla sadalla vuoden 2023 aikana, on viisi kuntayhtymän alueen kuntaa kasvattanut väestöään; Inari, Kemijärvi, Muonio, Sodankylä ja Savukoski.

Toimintaympäristön muutokset

Kuntayhtymän hallitus hyväksyi uuteen lainsäädäntöön perustuvat jätehuoltomääräykset siten, että ne astuivat voimaan 1.7.2022. Merkittävin muutos koskee pakkausjätteen erilliskeräystä, joka alkoi Inarissa ja Kittilässä 1.10.2023 ja laajenee Kemijärvelle ja Sodankylään 1.10.2024. Erilliskeräysvelvoite koskee taajamissa sijaitsevia vähintään 5 huoneiston asuinkiinteistöjä sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjä.

Maailmantalouden tilanteen epävakaas vaikuttaa polttoaineiden hintoihin ja siten myös kuljetuskustannuksiin. Kuljetuskustannukset muodostavat noin 40 % kaikista kustannuksista, joten kuljetuskustannuksilla on merkittävä vaikutus Lapecon kokonaiskustannuksiin.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Vuosikate

Vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että tulo-rahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vuoden 2024 talousarviossa vuosikate on suurempi kuin poistot.

Tilikauden tulos

Vuonna 2024 tilikauden tulos on noin 205 000 € ylijäämäinen.

ecoASEMAT

Suunnittelutyö Inarin Lintumaan aseman muuttamiseksi osittain etävalvotuksi asemaksi aloitetaan.

Kittilän jätteen vastaanottohallin rakentaminen käynnistetään.

Muonion ja Enontekiön kunnissa aloitetaan liikkuva jäteasema, ecoMOBIILI -kokeilu.

Jätekuljetukset

Sodankylän ja Kemijärven jätteenkeräysurakat kilpailutetaan ja niistä tehdään hankintapäätös. Näissä urakoissa otetaan huomioon jätehuoltomääräysten mukainen pakkausjätteen erilliskeräys vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä. Pakkausjätteen erilliskeräys aloitetaan näissä kunnissa lokakuussa 2024.

Perusmaksulla katettavat kotitalouksille suunnatut keräystapahtumat ecoKIERROS sekä ecoNOUTO on kilpailutettu vuosille 2022—2025. Keräyskierroksella kerätään asemilla tapahtuvan keräyksen lisäksi myös poistotekstiiliä.

Jätteen käsittely

Jätteen energiahyödyntämisestä on tehty sopimus, joka on voimassa vuoteen 2027 saakka.

Rakennus- ja purkujätteen käsittelystä on tehty sopimus, joka on voimassa vuoteen 2024 saakka.

Seuranta

Jätehuollon asiakasrekisteriä päivitetään väestö- ja kiinteistötietojärjestelmien avulla. Asuinkiinteistöjen jätehuollon asumukaisuutta seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa lähetetään kysely sekä tiedote jätehuoltoon liittymisestä. Uudet asuinrakennukset päivitetään järjestelmään vuosittain.

Kameravalvonta toimii aluekeräyspisteiden väärinkäytösten ehkäisemisessä ja seurannassa. Kuntayhtymän alueella on yhteensä 10 etävalvottavaa kameraa.

Laskutus ja asiakaspalvelu

Vuonna 2024 jatketaan edelleen Perämeren Jätehuolto Oy:n kunnallisen jätteenkuljetuksen sekä laskutuksen ja asiakaspalvelun hoitamista yhteistyösopimuksen mukaan.

Myyntilaskutuksen ja perinnän hoitaa ostopalveluna edelleen Ropo Capital Oy ja asiakaspalvelun hoitaa osittain ostopalveluna Dynava Oy.

Vingo-toiminnanohjausjärjestelmään kytkeytyvä sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto viedään loppuun kevään 2024 aikana.

Pakkausjätteen keräykseen liittyvää asiakasrekisterin ylläpitotyötä jatketaan.

Tiedotus ja neuvonta

Jätelaki 93 § (15.7.2021/714) Jäteneuvonta:
Kunnan on järjestettävä neuvontaa, tiedotusta ja valistusta 32 §:ssä tarkoitetussa toiminnassa syntyvän jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, lajittelun tehostamiseksi, erilliskeräyksen lisäämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi sekä mainitusta toiminnasta aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi. Neuvonnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota elintarvikejätteen määrän vähentämiseen.

Lapeco tuottaa toimialueensa kunnissa jätelain mukaista kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon jäteneuvontaa, tiedotusta ja valistusta. Ympäristökasvatus- ja neuvontapalveluista muodostuvia kustannuksia katetaan Lapecon perimillä jätehuollon perusmaksuilla. Neuvontapalveluita hankintaan tarvittaessa ostopalveluna.

Neuvonta ja tiedotustyöllä tuetaan Lapecon toimintaa tarjoamalla ajantasaista tietoa kuntayhtymän jätehuoltopalveluista ja jätteiden lajittelusta. Samalla kannustetaan kestävään kulutukseen ja kierrättämiseen.

Jätehuollon tiedotustyössä tuotetaan vuosittain asiakaslehti ecoVIESTI sekä laskutuksen liitteenä ecoPOSTI. Ajankohtaisista jätehuollon asioista tiedotetaan mediatiedottein, nettisivuilla sekä paikallislehdissä. Jätehuoltopalvelujen tueksi valmistetaan tarpeen mukaan myös oppaita ja ohjeistuksia. Vuoden 2024 aikana Lapecon kriisi- ja sidosryhmäviestintää suunnitellaan. Ulkoista viestintää kohdennetaan Inarissa ja Kittilässä vuonna 2023 alkaneeseen ja vuonna 2024 Kemijärvellä ja Sodankylässä alkavan pakkausjätekeräyksen tukemiseen.

Tiedotusta ja jäteneuvontaa tehdään lisäksi Lapecon FB –sivulla sekä Instagram -tilillä. Sosiaalisen median merkitys korostuu erityisesti nuoremassa väestössä, joille kohdennettua viestintää toteutetaan osallistumalla Pohjois-Suomen kunnallisten jätehuoltotoimijoiden yhteisiin erilaisiin vaikuttajamarkkinointikampanjoihin.

Lapecolla on monipuoliset nettisivut, joista löytyy paljon tietoa jätehuollosta ja jätteiden lajittelusta. Nettisivujen saavutettavuuteen ja käytettävyyteen kiinnitetään tulevaisuudessa huomiota.

Lapeco tarjoaa ympäristökasvatuksellisia neuvonta- ja vierailukäyntejä eri kohderyhmille toimialueellaan. Lapeco tarjoaa maksutta:

- ohjatut ecoASEMAvierailut erilaisille ryhmille
- jäteneuvontaa ja ympäristökasvatusta kouluille ja päiväkodeille, yhdistyksille ja järjestöille
- jätteiden lajittelun ohjemateriaalia
- jätehuollon esittelytuokiot ja infopisteet tapahtumissa

Hankkeet

Kuntayhtymä on mukana **Hajautettu biokaasuntuotannon ekosysteemi Pohjois-Lapissa** hankkeessa

Kuntayhtymä osallistuu tarvittaessa myös muihin jätehuollon kehittämishankkeisiin.

INVESTOINTIOSA

Asemien palvelukonseptien kehittämistyön suunnittelu aloitetaan.

Kittilän jätteen vastaanottohallin rakentaminen käynnistetään.

Siirtokuormausasemien kalustoa ja rakenteita uusitaan lajittelun ja siirtokuormauksen tehostamiseksi.

Eko- ja aluekeräyspisteverkostoa kunnostetaan ja Lapecon omistamat pikakontit korvataan tarkoituksen mukaisilla keräysvälineillä.

RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Jättemaksut

Kuntayhtymä perii jätelain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jättemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jättemaksut määrätään kuntayhtymän hallituksen päättämän jätetaksan mukaisesti.

Perusmaksu

Perusmaksulla katetaan pakkausjätteen täydentävä keräys ekopisteillä, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuolto, lääkejätteiden keräys apteekeissa, jäteneuvonta ja tiedotus, jätehuollon viranomaistoiminta sekä osa jätehuollon kehittämistyöstä.

Perusmaksuun sisältyy ilmaisraja, jota vastaan ecoASEMALLE saa tuoda 700 kg tai 3m³ maksullista jätettä vuodessa.

Perusmaksulla tuotetaan lisäksi kiertävät keräyspalvelut ecoKIERROS ja ecoNOUTO. Keräyksellä saavutetaan lähes jokainen kylä ja parannetaan jätehuoltopalveluiden saatavuutta. Keräyksessä vastaanotetaan vaaralliset jätteet, metalli- ja sähköromut, romuajoneuvot, lajittelematon jäte, UFF:ille toimitettavat lahjoitukset ja poistotekstiili.

Perusmaksut laskutetaan huhti-toukokuussa. Astia-asiakkaille perusmaksu lähetetään astiatyhjennyslaskun yhteydessä ja aluekeräysasiakkaille erillisenä laskuna.

Aluekeräysmaksu

Aluekeräysmaksu peritään kiinteistöiltä, jotka eivät kuulu kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Aluekeräysmaksu on vuosimaksu, jonka suuruus perustuu rakennuksen käyttötarkoitukseen ja vakituisilla asunnoilla asukasmäärään. Aluekeräysmaksulla katetaan polttokelpoisen jätteen aluekeräyspaikkojen perustamisesta, ylläpidosta sekä jätteen käsittelystä ja kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset.

Aluekeräysmaksut laskutetaan kunnittain touko-lokakuun aikana.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla katetaan jätteen keräys, kuljetus, siirtokuormaus ja käsittely. Jäteastioiden tyhjennykset laskutetaan neljän kuukauden välein tammikuussa, toukokuussa ja syyskuussa.

ecoASEMIEN vastaanottomaksut

ecoASEMILLA peritään jätelajikohtaiset vastaanottomaksut. Maksuilla katetaan jätteen vastaanotosta, varastoinnista, kuljettamisesta ja käsittelystä aiheutuvat kulut.

Asemien vastaanottomaksut laskutetaan kuukausittain.

Toiminnan rahoitus

Toiminta katetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella.

Jätteen kuljettamisen kustannusten muutosta seurataan Tilastokeskuksen ylläpitämän Kuorma-autoliikenteen kustannushintaindeksin mukaisesti. Kokonaisindeksi on noussut ajalla tammi-syyskuu 4,7 %.

Siirtokuljetusten kustannukset nousevat tarjouskilpailun perusteella keskimäärin 17 %. Kittilän ja Inarin kuntien jätteenkeräys kilpailutettiin keväällä 2023 ja urakkahinnat laskivat keskimäärin 29 %. Muiden kuntien jätteenkeräyshintoihin on odotettavissa noin 5 % nousupaine vuodelle 2024.

Polttokelpoisen jätteen hinta on sidottu Tuottajahintaindeksin tukkuhintaindeksiin (2005=100) ja lokakuussa 2023 tehdyn tarkastuksen mukaan vastaanottomaksu alenee 4,3 % ja samoin lajiteltavien jätteiden vastaanottomaksut alenevat 10,7 %. Elinkustannusindeksi on noussut 5,55 % syyskuusta 2022 syyskuuhun 2023.

Kiinteistökohtaisia jätemaksuja korotetaan vuoden 2024 alusta noin 2 %.

ecoASEMIEN vastaanottomaksuja tarkistetaan tarvittaessa jätelajikkeittain kustannustasoa vastaaviksi. ecoASEMILLA otetaan käyttöön yrityksille tarkoitettu kunnan toissijaisen vastuun jätetaksa eli TSV-taksa. TSV-taksan avulla kuntayhtymä voi jatkossa eriyttää selkeämmin kunnan ensisijaiselle ja toissijaiselle vastuulle kuuluvien jätteiden jätevirrat ja maksukertymät.

Lainakanta

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lapin Jätehuolto kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaista lainaa.

Vuonna 2024 lyhytaikaista lainaa ei tarvitse ottaa.

Vuoden 2024 investointeja varten otetaan pitkäaikaista lainaa noin 500.000 €.

HENKILÖSTÖOHJELMA

Henkilöstö vuonna 2023

Kuntayhtymällä on ollut vuonna 2023 kymmenen vakituista ja seitsemän määräaikaista työntekijää.

Vakinaisia vuonna 2023

- hallinto: 3
- laskutus- ja asiakasrekisteri: 3
- ajojärjestelyt: 1
- viranomaistoiminta: 1
- ecoASEMAT: 1
- viestintä: 1

Yhteensä 10 henkilöä.

Henkilöstön työkykyä ylläpitävään toimintaan on kollektiivisesti kaikkien työntekijöiden käytettävissä verovapaa liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu 300,00 €/vuosi.

Henkilöstö vuonna 2024

ecoASEMILLA ei ole vakituksia työntekijöitä vuonna 2024. Asemien hoito ja kausittainen lisätyövoiman tarve hoidetaan ostopalveluna ja määräaikaisilla työntekijöillä.

Tarkastellaan henkilöstöressurssin riittävyyttä jätelain muutosten aiheuttamien velvoitteiden vuoksi.

Henkilöstön työkykyä ylläpitävään toimintaan on kollektiivisesti kaikkien työntekijöiden käytettävissä verovapaa liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu 400,00 €/vuosi. Henkilöstölle mahdollistetaan myös työsuhdepyöräetu.

Henkilöstö vuonna 2025–2026

Henkilöstöresursseja tarkastellaan vuosittain. Kaikkien ecoASEMIEN hoitaminen ostopalveluna selvitetään.

TAVOITTEET VUOSILLE 2024—2026

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Kilpailutetaan Sodankylän ja Kemijärven jätteenkeräysurakat.

Pakkausjätteen erilliskeräys aloitetaan Kemijärvellä ja Sodankylässä 1.10.2024.

Uusitaan kuntayhtymän hallintosääntö.

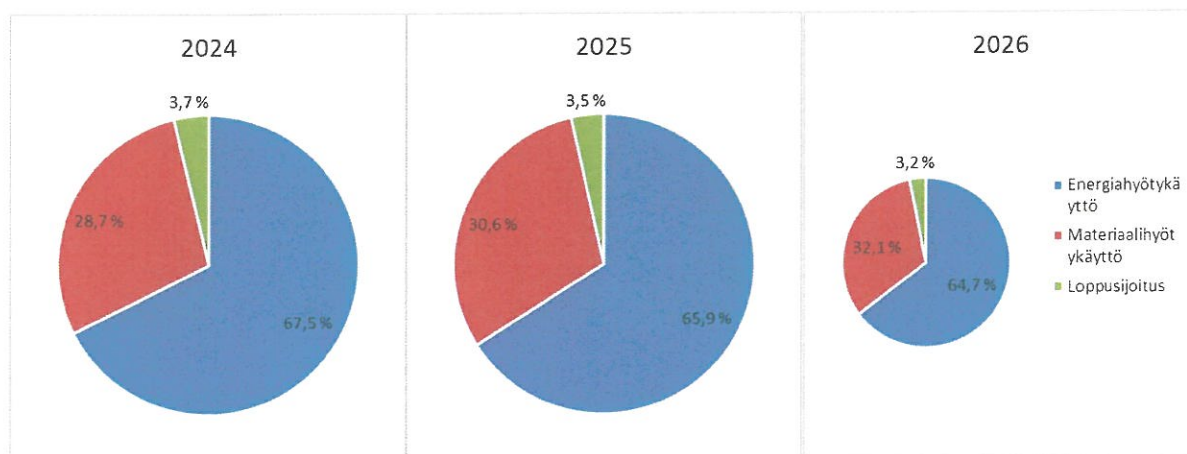
Taloudelliset tavoitteet 2024

Vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2024—2026

Suunnitellaan kaikkien ecoASEMIEN toimintojen uudelleenjärjestelyt vuonna 2023 rakennetun Sallan ecoASEMAN ja ecoMOBIILI-kokeilusta saatavien kokemusten perusteella.

Erilliskeräyksen järjestäminen jätehuoltomääräysten mukaisesti tulee vähentämään energiahyötykäyttöön toimitettavan jätteen määrää ja lisäämään materiaalihyötykäyttöön toimitettavan jätteen määrää.

Taulukko: Tavoitteet jätteen hyötykäyttöasteen nostamiseksi 2024-2026

TULOSLASKELMAOSA

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT					
Myyntituotot	7 525 383	7 766 885	7 934 942	8 109 000	8 271 180
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 902	0	2 800	3 000	3 100
Muut toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintuotot yhteensä	7 528 286	7 766 885	7 937 742	8 112 000	8 274 280
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-633 513	-733 690	-625 098	-634 419	-647 107
Eläkekulut	-103 437	-73 339	-131 708	-131 842	-134 479
Muut henkilösivukulut	-24 920	-25 827	-23 754	-23 933	-24 411
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	2 946	6 000	6 000	0	0
Henkilöstökulut	-758 924	-826 856	-774 560	-790 194	-805 997
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-4 829 872	-5 451 066	-5 286 054	-5 336 952	-5 443 691
Muiden palvelujen ostot	-558 823	-570 783	-783 693	-799 367	-815 354
Palvelujen ostot	-5 388 695	-6 021 849	-6 069 748	-6 136 319	-6 259 045
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-259 272	-220 649	-261 252	-266 477	-271 806
Muut toimintakulut	-194 315	-198 711	-210 029	-214 229	-218 511
Toimintakulut yhteensä	-6 601 206	-7 268 066	-7 315 588	-7 407 219	-7 555 359
TOIMINTAKATE	927 080	498 819	622 153	704 781	718 921
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	5 026	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	39 404	6 216	5 491	5 601	5 713
Korkokulut	-156	-25 000	-10 000	-35 000	-35 700
Muut rahoituskulut	-16 153	-14 984	-22 489	-22 917	-23 375
Rahoitustuotot ja kulut	28 122	-33 768	-26 998	-42 838	-43 695
VUOSIKATE	955 201	465 051	595 155	661 943	675 226
Poistot ja arvonalentumiset	-427 135	-465 000	-390 000	-470 000	-505 000
Tilikauden tulos	528 066	51	205 155	191 943	170 226
	0				
Poistoeron ja varausten muutokset					
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	1 115 497	150 000	0	0	0
Poistoeron ja varausten muutokset	1 115 497	150 000	0	0	0
Tilikauden verot	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	1 643 563	150 051	205 155	191 943	170 226

RAHOITUSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	955 202	465 051	595 155	661 943	675 226
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-386 949	- 1 500 000	-1 310 000	- 1 000 000	- 1 000 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	568 253	- 1 034 949	- 714 845	- 338 057	- 324 774
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		500 000	500 000	500 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 32 662		-	- 70 000	- 140 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 130 000				
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	405 591	- 534 949	- 214 845	91 943	35 226
Rahavarat 31.12.	1 769 719	1 234 770	1 019 925	1 111 868	1 147 094
Rahavarat 1.1.	-1 509 153	1 769 719	1 234 770	1 019 925	1 111 868

INVESTOINTIOSA VUOSILLE 2024 - 2028

Hanke	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Asemien muutostyöt ja kaluston lisäys					
Menot					
Sodankylä	150 000	0	0	30 000	950 000
Etävalvotun aseman suunnittelu				30 000	
Etävalvottu itsepalveluasema					950 000
Vastaanottokenttien rakenteet	150 000				
Inari	60 000	950 000	0	0	0
Etävalvotun aseman suunnittelu	30 000				
Vastaanottokenttien rakenteet	30 000				
Etävalvottu itsepalveluasema		950 000			
Kittilä	1 000 000	0	30 000	950 000	0
Jätteen vastaanottohallin ja konesuojan rakentaminen	1 000 000				0
Etävalvotun aseman suunnittelu			30 000		
Etävalvottu itsepalveluasema				950 000	
Kemijärvi	30 000	30 000	950 000	0	0
Etävalvotun aseman suunnittelu		30 000			
Etävalvottu itsepalveluasema			950 000		
Sosiaalitalan uusiminen	30 000				
Enontekiö	0	0	0	0	0
Muonio	0	0	0	0	0
Salla	50 000	0	0	0	0
Vanhan jäteaseman rakenteiden purkutyöt	50 000				
Savukoski	0	0	0	0	0
Pelkosenniemi	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	1 290 000	980 000	980 000	980 000	950 000
Aluekeräys- ja ekopisteverkoston kunnostus ja kehittäminen					
Eko- ja aluekeräysverkoston parantaminen	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Nettomeno	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Investoinnit yhteensä	1 310 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	970 000

---

101 § Viranhaltijapäätökset

Merkitään tiedoksi toimitusjohtajan viranhaltijapäätökset.

Päätös:

Viranhaltijapäätöksiä ei ollut.

08.11.2023

---

102 § Muut asiat

Muunion jäsen esitti, että jätetaksaa tarkistetaan siten, että aluekeräysmaksut olisivat astiakeräysmaksujen suuruiset. Tällä hetkellä aluekeräysmaksu on huomattavasti kalliimpi.

CUZ *smv*

08.11.2023

---

103 § Pöytäkirjan nähtävänä pitäminen

Päätetään pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä.

Ehdotus:

Päätetään, että tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa:

<https://lapeco.fi/toimintamme/esityslistat-ja-poytakirjat>

10.11.2023 klo 9–15.30.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

08.11.2023

---

104 § Seuraava kokous

Päätetään seuraavan kokouksen ajankohta.

Kokouksessa 21.9.2023 päätettiin seuraavasti:

Seuraavat kokoukset päätettiin pitää:

- torstaina 26.10.2023 klo 12.00 alkaen Teams-kokouksena
- keskiviikkona 8.11.2023 klo 12.00 alkaen Sodankylässä (ta-
kokous)
- keskiviikkona 29.11.2023 klo 11.00 Sallassa. Samana päivänä
Sallan ecoASEMAN avajaiset.

Päätös:

Seuraava kokous päätettiin pitää Sallassa 29.11.2023 kello
16.00.

08.11.2023

---

105 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.42.

MUUTOKSENHAKUKIELOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: §
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu-vaatimus-viran-omainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. § Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Lapin Jätehuolto kuntayhtymä Vapaudenkatu 8 2.kerros 98100 Kemijärvi Puh. 0400 978 221 Sähköposti: kirjaamo@lapeco.fi Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä jäsenkunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jäsenkunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.
Oikaisu-vaatimuk-sen sisältö	Oikaisuvaatimuksessa on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kuntayhtymän jäsen.
	<p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Isokatu 4, PL 189, 90101 Oulu Puh. 029 56 42800, Fax. 029 56 42841 sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälä Valitusaika 30 päivää</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen antopäivästä</p>
	<p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälä Valitusaika 14 päivää Markkinaoikeus, PL 118, 00131 Helsinki Käyntiosoite: Erottajankatu 1-3, 00130 Helsinki puh. 029 564 3300, faksi 029 564 3314</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan